

BETÆNKNING

afgivet af Familieudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutforordning nr. xx af xx 2010 om ændring af landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap
(Udlægning af handicapforsorgen til kommunerne)

(Medlem af Naalakkersuisut for Sociale Anliggender)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Familieudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit
Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne
Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut
Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen, Atassut

Betænkningen omfatter følgende afsnit:

1. Indledning	3
1.1 Forslagets terminologi	3
1.2 Forslagets overordnede formål	3
1.3 Forslagets 1. behandling	3
1.4 Møde med KANUKOKA	4
2. Høring af forslaget	4

3. Den kommunale service overfor handicappede	4
4. Særligt om lovforslagets nr. 18 (Statistiske oplysninger indenfor Familieområdet)	6
5. Særligt om lovforslagets nr. 19 (Ændringsforslag)	7
6. Særligt om lovforslagets nr. 21 (Mangel ved sanktionsbestemmelse)	7
7. Forslagets økonomiske konsekvenser	8
7.1 Kommuneredegørelsens anbefalinger	9
8. Tilsyn	10
9. Forslagets bemyndigelsesbestemmelser	10
10. Samlet overvejelser	10
11. Indstilling	11

Betænkningen omfatter følgende bilag:

1. Høringsskrivelser og høringssvar.

1. Indledning

Efter 1. behandlingen i Inatsisartut den 20. april 2010 har Familieudvalget nærmere gennemgået forordningsforslaget.

Forslaget er efteranmeldt til FM2010. Forslaget er således først modtaget i Bureau for Inatsisartut den 13. april 2010. Forslaget har grundet den sene fremsendelse ikke været set af den Lovtekniske Funktion, hvilket konkret synes manifesteret i forordningsforslaget, jfr. senere i betænkningen.

1.1 Forslagets terminologi

Det konstateres, at den gældende forordning benytter sig af den med Selvstyreloven ophævede terminologi for henholdsvis Inatsisartut og Naalakkersuisut. Dette kan anses som en følge af den manglende lovtekniske vurdering af forordningsforslaget forinden dets fremsættelse. Udvalget påregner, at den samlede forordning vil blive bragt i overensstemmelse med den gældende terminologi ved næstkommende revision, således at de, der skal administrere reglerne og de, der er brugere af reglerne, ikke skal forvirres af uensartet terminologi.

1.2 Forslagets overordnede formål

Med forslaget søges den gældende forordning om hjælp til handicappede ændret, således at ansvaret for beslutning om ydelse af hjælp til handicappede og afholdelse af udgifter hertil samles i kommunerne. Det økonomiske ansvar for driften af døgninstitutioner for handicappede overføres ligeledes, men Departementet for Sociale anliggender vil fortsat stå for driften af disse institutioner. Kommunerne vil skulle betale en døgntakst for benyttelse af institutionerne.

Forslagets vedtagelse medfører ikke en fuldstændig overdragelse af handicapområdet til kommunerne, således at området alene og fuldt ud administreres i kommunalt regi. Der vil fortsat være et samarbejde imellem Selvstyret og kommunerne på området. Naalakkersuisut skal således fortsat fastsætte overordnede regler på en række områder. F.eks. skal Naalakkersuisut fastsætte generelle regler for optagelse, ledelse, drift, indretning og pædagogisk arbejde i beskyttede bokollektiver (§ 11, stk. 4) og boenheder (§ 12, stk. 4). kommunalbestyrelserne forpligtes, som noget nyt, til at fremsende de statistiske oplysninger om de handicappedes forhold, som Naalakkersuisut anmoder om (§ 25a). Familieudvalget formoder, at Naalakkersuisut løbende og systematisk vil benytte sig af denne mulighed for at indhente statistisk materiale, således at kommende handicappolitiske tiltag i højere grad bliver baseret på mere konkret viden.

1.3 Forslagets 1. behandling

Under 1. behandling af forslaget i Inatsisartut den 20. april 2010 var der generel tilslutning til forslagens overordnede intentioner fra alle partier. Dog blev der fra flere sider udtrykt behov for, at de økonomiske konsekvenser ved forslaget blev belyst bedre. Herudover blev det overvejet, om forordningsforslaget burde specificere minimumskrav til den kommunale service overfor handicappede, og om det var realistisk og velfunderet, at sætte de nye bestemmelser i kraft allerede pr. 1. juli 2010.

1.4 Møde med KANUKOKA

Familieudvalget har som led i behandlingen af forslaget afholdt et møde torsdag den 6. maj 2010 med KANUKOKA. På mødet uddybede KANUKOKA foreningens høringssvar, og høringssvarene fra kommunerne.

2. Høring af forslaget

Forslaget blev fremsendt til Inatsisartut uden de i Formandskabets formkrav anførte høringssvar. Om end høringen og høringssparterne er ganske grundigt omtalt i forslagens almindelige bemærkninger, har Udvalget via sit sekretariat indhentet en kopi af de afgivne høringssvar samt af lovforslaget i den kopi, som blev udsendt i høring.

Udvalget konstaterer på baggrund af det indhentede materiale, at forslaget blev sendt i høring den 8. januar 2010 med frist 12. februar 2010. Høringsfristens længde må anses tilfredsstillende. Kredsen af høringsparter anses ligeledes passende.

De indkomne høringssvar anses kommenteret i passende omfang i forslagets almindelige bemærkninger.

At dømme ud fra høringssvarene, er forslaget blevet sendt i fornyet hastehøring den 18. marts 2010 med høringsfrist den 19. marts 2010. Denne fornyede hastehøring har tilsyneladende alene været af Departementet for Finanser, som imidlertid ikke havde nogen bemærkninger. Der oplyses ikke nærmere om baggrunden for denne fornyede hastehøring i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvilket må anses som en mangel.

Det indhentede høringmateriale vedlægges som **bilag 1**.

3. Den kommunale service overfor handicappede

Ved forslagets 1. behandling blev det overvejet, om der i forslaget burde specificeres minimumskrav til den kommunale service overfor handicappede. Sådanne krav har ikke hidtil været specificeret i forordningen.

Umiddelbart må Familieudvalget stille sig tøvende overfor ønsket om at indarbejde specifikke minimumskrav til servicen overfor handicappede i nærværende forordning. Sådanne servicebeskrivelser vil let kunne blive meget detaljerede, hvilket nærmere taler for, at disse krav indarbejdes i kommende bekendtgørelser og vejledninger, som i sagens natur også er lettere at ændre og ajourføre end den egentlige af Inatsisartut vedtagne lovgivning. Derudover vil meget omfattende eller detaljerede krav kunne anses som manglende tiltro til eller respekt for det kommunale selvstyre, hvilket ikke harmonerer med forordningsforslagets intentioner. Endelig må sådanne krav (i det omfang de overstiger den nuværende service) forventes modsvaret af krav om økonomisk kompensation fra KANUKOKA, hvilket ikke vil harmonere med de økonomiske forudsætninger for udlægning af kompetencer fra Selvstyret til kommunerne.

Når dette er anført, er det dog Familieudvalgets klare forventning, at kommunerne efter overtagelsen af kompetencen vil søge at anvende de hermed frigjorte kommunale administrative ressourcer til at forbedre servicen overfor de handicappede. Det lader sig imidlertid ikke nægte, at kommunerne *kan* vælge at søge dele af de fra Selvstyret frigjorte midler til handicapforsorg overført til andre kommunale driftsområder. Dette er kommunernes ret, i det omfang der ikke sker f.eks. finansiel magtfordrejning eller brud på de rettigheder, som de handicappede har i medfør af anden lovgivning eller retsprincipper. Familieudvalget skal imidlertid **anmode** om, at Naalakkersuisut i svarnotatet til 2. behandlingen redegør for overvejelser og forestillinger i Naalakkersuisut vedrørende den kommunale service overfor de vidtgående handicappede ved en udlægning af handicapforsorgen.

Som et eventuelt alternativ skal Udvalget i stedet pege på muligheden for, at Grønland snarest tiltræder FN's handicapkonvention. Danmark har underskrevet konventionen sammen med en række af FN's 192 medlemslande, og det danske Velfærdsministerium er nu i gang med at undersøge forudsætningerne for, og konsekvenserne af ratifikation af konventionen. Når konventionen er ratificeret, vil Danmark være forpligtet til at sikre, at mennesker med funktionsnedsættelse ikke bliver diskrimineret, og at de får de rettigheder, som konventionen foreskriver. Det fremgår af Velfærdsministeriets hjemmeside, at der har været rettet henvendelse til Naalakkersuisut med henblik på at afklare, om Grønland ønskes omfattet af konventionen, eller agter at tage forbehold for konventionens bestemmelser. Familieudvalget skal **anmode** om, at Naalakkersuisut i svarnotatet til 2. behandling redegør for Naalakkersuisuts overvejelser i denne henseende.

Familieudvalget må nødvendigvis allerede nu spørge sig selv, hvilken betydning en overdragelse af handicapforsorgen til kommunerne vil have for de handicappedes vilkår og forhold. Familieudvalget skal som følge heraf anmode Naalakkersuisut om til 2. behandlingen om at redegøre for, hvorledes Naalakkersuisut vil erhverve indikationer og viden om hvorledes vilkårene og forholdene for de handicappede udvikler sig inden for de kommende 3-5 år.

Familieudvalget har noteret sig udmeldingen fra KANUKOKA, hvorefter målet ikke er at forringe forholdene for de handicappede som følgende at udlægningen. Kommunerne vil naturligvis søge at organisere handicapforsorgen ved kommunalt samarbejde med henblik på at kunne styrke fagligheden. Kommunerne må tillige formodes at undersøge, hvorledes organiseringen af handicapforsorgen kan optimeres. I denne sammenhæng skal Familieudvalget fremhæve, at der ikke må gennemføres økonomiske besparelser, såfremt dette kommer i konflikt med tiltrådte internationale konventioner, hvor blandt andet *retten til et familieliv* kan være fastslået.

Familieudvalget skal anmode om, at Naalakkersuisut senest efter 5 år vender tilbage til Familieudvalget med en redegørelse for og evaluering af virkningen af dette forslag. Dette specifikt i forhold til økonomien og forholdene for de handicappede.

4. Særligt om lovforslagets nr. 18 (Statistiske oplysninger indenfor Familieområdet)

Familieudvalget er bekendt med, at Finansudvalget under Inatsisartut igennem flere år har henstillet til Naalakkersuisut, at der blev gjort en indsats for at forbedre den statistiske viden indenfor Familieområdet. Familieudvalget har i denne forbindelse noteret sig, at Finansudvalget skrev således i udvalgets betænkning til 2. behandling af FFL07 (Enkelte dele fremhævet med **fed** skrift):

Statistiske oplysninger indenfor familieområdet

Finansudvalget har i sine betænkninger siden 2004 løbende afgivet henstillinger til bl.a. hovedkonto 30.10.32 Børnetilskud, hovedkonto 30.12.08 Offentlig pension til

alderspensionister og hovedkonto 30.12.09 Førtidspension. Udvalget har generelt henstillet, at den statistiske viden indenfor disse områder forbedres. Dette p.b.a. at Landsstyret ikke har kunnet stille de nødvendige oplysninger om antallet af beløbsmodtagere m.m. til rådighed for Udvalget og Landstinget. Landsstyret har typisk anført, at de ønskede oplysninger kun fandtes i kommunerne, som ikke har reageret på Landsstyrets anmodninger om at få stillet oplysningerne til rådighed. Hermed er det afdækket, at Landsstyrets budgettering indenfor disse området reelt har været meget spinkelt funderet. Denne problemstilling kan udstrækkes til adskillige hovedkonti indenfor familieområdet.

Finansudvalget finder, i lighed med tidligere år, ikke at Landstinget kan blive ved med at leve med det begrænsede vidensniveau på familieområdet. Udvalget finder det derudover uvedkommende, om det er kommunernes eller Familiedirektoratets ansvar, at den statistiske viden på området ikke lever op til mindstekravene. Landsstyret må træde i karakter, og om fornødent, hurtigt tilvejebringe det regelgrundlag, der tilsikrer, at de nødvendige oplysninger indkommer løbende. Om fornødent må Landsstyreområdet, såfremt dette ikke råder over de fornødne faglige ressourcer, entrere med eksterne parter, som f.eks. Grønlands Statistik, m.h.p. indsamling og produktion af data.

Landsstyret har i forbindelse med Udvalgets spørgsmål til FFL07 oplyst, at man håber, at den statistiske viden indenfor området bliver bedre, når der engang er gennemført en kommunalreform. Finansudvalget hverken kan eller vil fæstne lid til denne besværgelse. Udvalget finder, at en realistisk planlægning og budgettering indenfor familieområdet ikke er mulig uden mere præcise oplysninger. Udvalget kan ikke acceptere, at disse oplysninger først – måske – kan fremskaffes efter en kommunalreform.

Udvalget skal derfor atter kraftigt henstille, at Landsstyret tilsikrer det fornødne grundlag for indsamling af statistiske oplysninger indenfor hele familieområdet. Udvalget forventer, at Landsstyret senest med fremlæggelsen af FFL08 kan dokumentere resultaterne af en væsentlig fremdrift i dette arbejde. ”

Tidligere Familieudvalg har igennem årene været helt enig med Finansudvalget i det ovenfor anførte, og på denne baggrund finder Familieudvalget, at det er glædeligt, at Naalakkersuisut nu endelig indfrier det gamle løfte fra 2006 og indarbejder en bestemmelse i forordningsforslaget, som forpligter kommunerne til at fremsende de statistiske oplysninger m.v., som Naalakkersuisut anmoder om (§ 25a). Det er Udvalgets forhåbning, at det hidtidige fravær af sådanne oplysninger ikke vil manifestere sig som en underminering af det økonomiske fundament for det nærværende forslag i løbet af de kommende år. Familieudvalget finder herudover anledning til at understrege, at det er essentielt for varetagelsen i Naalakkersuisut af en ansvarlig tilsynsforpligtelse i forhold til den kommunale handicapforsorg, og i forhold til varetagelsen af en koordineret forebyggelsesopgave, at Naalakkersuisut er i besiddelse af en valid statistisk viden om forholdene på handicapområdet. Hermed fremmes også den af Inatsisartut så ofte efterlyste transparens i forhold til anvendelsen af de offentlige bevillinger på blandt andet handicapområdet. Og sidst, men absolut ikke mindst, er valide statistiske data på området også i høj grad i

kommunernes *egen* interesse, bl.a. som styrings- og budgetteringsinstrument. Familieudvalget ser fremadrettet frem til at blive orienteret om bearbejdet statistisk materiale på området. Dette ligeledes på børne- og ungeområdet, pensionsområdet, m.v., således som løbende påkrævet af Familieudvalget. Familieudvalget formoder herefter, at det statistiske grundlag ikke fremtidigt giver anledning til kritik. Familieudvalget skal endvidere i denne forbindelse anmode om en redegørelse for i hvilket omfang IPIS – det nyetablerede Viden- og Rådgivningscenter for handicappede - skal medvirke til indsamling og bearbejdning af statistisk materiale.

5. Særligt om lovforslagets nr. 19 (Ændringsforslag)

Naalakkersuisut har i forelæggelsesnotatet varslet, at der muligvis vil blive fremsat et ændringsforslag til forordningsforslagets nr. 19. Konkret overvejes det, at ændre § 26, stk. 2, i forordningen, således at Naalakkersuisut alene kan yde tilskud til opførelse af handicap- institutioner, men ikke til drift af sådanne.

Et sådant ændringsforslag må anses som i fuld harmoni med forslagets intentioner om på sigt at overlade den fulde kompetence for området til kommunerne.

Derudover bør Naalakkersuisut alene yde tilskud til driften af kommunale opgaver via det kommunale bloktilskud, og ikke via forskellige særordninger, som alene vil medføre øget administration, manglende overblik over økonomien og uklare kompetenceforhold.

Familieudvalget skal på denne baggrund derfor opfordre Naalakkersuisut til at fremsætte dette ændringsforslag snarest muligt.

6. Særligt om lovforslagets nr. 21 (Mangel ved sanktionsbestemmelse)

Det fremgår af forordningsforslagets nr. 21, at § 28 i den gældende forordning ophæves. Det fremgår af bemærkningen til nr. 21, at bestemmelsen ønskes ophævet, da den skønnes overflødig. Denne begrundelse må anses som meget ufyldstgørende.

§ 28 har i sin gældende affattelse følgende ordlyd (En delsætning fremhævet med **fed** skrift):

*”§ 28. Enhver, der deltager i administrationen af denne landstingsforordning, er ansvarlig efter kriminallovens regler om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, selvom **hvervet hviler på offentligt valg.**”*

Rent lovteknisk anses det generelt som uhensigtsmæssigt, at konkrete bestemmelser i love og forordninger alene gentager ordlyden i bestemmelser i anden for området gældende lovgivning. I det konkrete tilfælde er det tænkeligt, at Naalakkersuisut har anset det for uhensigtsmæssigt, at opretholde den ovenfor citerede bestemmelse, da bestemmelser vedrørende forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv i forvejen

indgår i kapitel 11 i den nye Kriminallov. En sådan vurdering ville imidlertid være fejlagtig, da § 28 i forordningens nuværende affattelse er mere vidtrækkende end bestemmelserne i Kriminalloven. Dette ses tydeligt i kriminallovens § 55, som lyder således (Stk. 3 fremhævet):

”§ 55. For tjenesteforsømmelse dømmes den, som i offentlig tjeneste eller hverv nægter eller undlader at opfylde en pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, eller at efterkomme lovlige tjenstlige befaling.

Stk. 2. Det samme gælder den, som i offentlig tjeneste eller hverv gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelse af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder ikke for hverv, som den pågældende er valgt til ved offentligt valg.”

Med andre ord medfører ophævelsen af bestemmelsen i § 28, at de folkevalgte organer (kommunalbestyrelserne), som med forordningsforslaget er tildelt hovedrollen i administrationen af forordningen, **ikke mere** vil kunne drages til ansvar for tjenesteforsømmelse i fh.t. handicapforordningen. Det vil f.eks. sige, at det ikke vil være muligt at pålægge en kommunalbestyrelse en sanktion, såfremt denne ikke har levet op til bestemmelserne i nr. 13 i forordningsforslaget, jfr. hvilken kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med de forhold, som personer med vidtgående handicap lever under. Dette kan ikke betegnes som en ubetydelig ændring i forhold til den nugældende retstilstand. Tværtimod må dette betegnes som en betydelig forskydning af styrkeforholdet imellem den svage part (De handicappede) og den stærke part (den offentlige administration/kommunalbestyrelsen). Det må betegnes som **mangelfuldt**, at denne problemstilling slet ikke er omtalt i forordningsforslaget.

Udvalget skal på denne baggrund **henstille** til Naalakkersuisut om til 2. behandlingen at redegøre udtømmende for baggrunden for, hvorfor gældende § 28 anses overflødig og skal ophæves, herunder hvilken retstilstand, der vil regulere kommunernes ansvar på området.

7. Forslagets økonomiske konsekvenser

Der er ikke afsat midler på Finanslovens reservekonti til en overførsel af det økonomiske ansvar på handicapområdet til kommunerne.

Ej heller omtales udlægningen i aftalen mellem Naalakkersuisut og KANUKOKA om bloktilskud til kommunerne for 2010.

I forordningsforslagets almindelige bemærkninger er det alene anført, at kommunerne skal kompenseres for de udgifter, som er forbundet med udlægningen af handicapområdet. Der henvises til, at en ikke nærmere angivet del af de på Finansloven for 2010 på hovedkonto 30.30.03 *Handicapforsorg i Grønland og Danmark samt forsøgsudlægning til kommunerne* og hovedkonto 30.13.41

Handicapinstitutioner optagne bevillinger vil skulle overføres til kommunerne efter en nærmere forhandling.

Familieudvalget må forstå dette således, at der først efter forslagets vedtagelse forventes indgået en endelig aftale imellem KANUKOKA og Naalakkersuisut om beløbets nærmere størrelse. Familieudvalget finder, at dette ikke er ganske tilfredsstillende, idet dette spørgsmål burde have været bedre afklaret inden forslagets fremsættelse. Familieudvalget er dog bekendt med, at Finansudvalget allerede har udstukket visse overordnede rammer for denne forhandling. Dette fremgår således af Finansudvalgets betænkning til 2. behandlingen af Forslaget til Finanslov for 2010, hvor der bl.a. er anført følgende (Enkelte dele fremhævet med **fed** skrift):

”2.5 Kommunalreformen og kommunernes økonomi

....

*Finansudvalget har derfor opfordret Landsstyret til at holde fast i, at **det nuværende niveau for økonomiske overførsler til kommunerne ikke må hæves, med mindre der samtidig overføres nye arbejdsopgaver til kommunerne.**”*

Med andre ord har Finansudvalget i enighed stadfæstet, at der højst kan ske overførsel af beløb svarende til det nugældende bevillingsniveau på de ovenfor anførte hovedkonti. Det vil herefter være op til kommunerne selv at vise, at de er i stand til bedre at administrere indenfor den hidtidige økonomiske ramme til fordel for de handicappede, end det hidtil har været muligt. Familieudvalget finder i øvrigt anledning til at påpege, at Naalakkersuisut ikke kan uddelegere sin kompetence til udgiftsafholdelse, således at kommunerne i en (interims-) periode afholder udgifter direkte via Finanslovens ovenfor anførte hovedkonti. Dette ville være uforeneligt med Budgetloven, og her særligt bestemmelserne i §§ 3 og 5, stk. 2.

Familieudvalget skal herudover henlede opmærksomheden på kapitel 6, og her særligt § 15, i Landstingsforordning nr. 2 af 12. juni 1995 om kommunernes indbyrdes betalings- forpligtelser. Bestemmelsen lyder således:

”§ 15. Hjælp, der ydes med hjemmel i landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap, ydes af Direktoratet for Sociale Anliggender efter indstilling fra hjemkommunen.

Stk. 2. Landskassen afholder endeligt udgiften til hjælp, der ydes med hjemmel i landstingsforordningen om hjælp til personer med vidtgående handicap.”

Ud fra princippet, om at ny lov har forrang i forhold til gammel lov, kan ovenstående bestemmelse anses *de facto* ophævet af nærværende forordningsforslag. Dette harmonerer også med bemærkningerne til kapitel 6 i Landstingsforordningen om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser, hvoraf det fremgår, at den ovenfor citerede bestemmelse alene præciserer bestemmelserne om kompetence og betalingsforhold i handicapforordningen, og at senere ændringer vedr. disse forhold i handicapforordningen vil have forrang frem for reglerne i forordningen om

kommunernes betalingsforpligtelser. Ikke desto mindre lader det sig ikke nægte, at det *havde* været mere klædeligt, om Naalakkersuisut havde fremlagt en samlet lovpakke med henblik på udlægning af handicapområdet til kommunerne, i hvilken den ovenfor citerede bestemmelse var ændret eller ophævet. At dette ikke er sket, må nødvendigvis give Familieudvalget anledning til at overveje, hvorvidt det fremlagte forslag er tilstrækkelig gennemarbejdet og velforberedt.

I forelæggelsesnotatet til forslaget henvises til den såkaldte ”dobbelt” sagsbehandling i handicapsager. Naalakkersuisut anmodes om til 2. behandlingen nærmere at konkretisere, hvilken ressourcemæssig og økonomisk besparelse Selvstyret må forventes at kunne opnå, såfremt forslaget vedtages og den dobbelte sagsbehandling forsvinder.

7.1 Kommuneredegørelsens anbefalinger

I Strukturudvalgets rapport fra 2005 blev det anbefalet, at handicapområdet overgår til de nye kommuner. Udvalget anså, at en sådan udlægning af opgaven ville medføre en mere klar ansvarsfordeling, således at ressourcerne blev målrettet mod opgaveløsningen. Af rapporten ellers dens bilag fremgår desværre ikke nærmere om baggrunden for anbefalingen. Det fremgår af den på FM2010 omdelte kommuneredegørelse (FM2010/124), at det nye Naalakkersuisut er principielt enig i at området bør udlægges. Men ganske bemærkelsesværdigt fremgår det derudover af redegørelsen:

”Før udlægning kan ske, skal økonomien på det samlede område forhandles på plads.”

Økonomien er imidlertid ikke forhandlet på plads. Dette rejser naturligt spørgsmålet om, hvad skal ske, såfremt forhandlingerne imellem KANUKOKA og Naalakkersuisut ikke er afsluttet i enighed inden den 1. juli 2010, hvor forordningen påregnes at skulle træde i kraft.

8. Tilsyn

Det anføres i forslagets 1. § 2, stk. 2, at Naalakkersuisut fører nærmere tilsyn. Dertil kommer, at Naalakkersuisut generelt fører tilsyn på området. Familieudvalget skal anmode om, at der til 2. behandlingen af forslaget fra Naalakkersuisut fremføres, hvorledes dette tilsyn kvalitativt og kvantitativt vil blive gennemført.

I denne sammenhæng ønsker Familieudvalget endvidere en redegørelse for, hvorledes kommunerne vil tilrettelægge deres tilsyn og påse, at gældende retningslinjer følges.

9. Forslagets bemyndigelsesbestemmelser

Med udgangspunkt i en forventet vedtagelse af forslaget, skal Familieudvalget anmode Naalakkersuisut om, at der til 2. behandlingen af nærværende forslag fremlægges en prioriteret arbejdsplan for, hvornår Naalakkersuisut agter at fastsætte nærmere regler og dermed udnytte forslagets mange bemyndigelsesbestemmelser. Dette eksempelvis i forslagets nr. 6., hvor der i § 12, stk. 4 gives mulighed for, at Naalakkersuisut fastsætter generelle regler for optagelse, ledelse, drift, indretning og det pædagogiske arbejde i de beskyttede boenheder. I denne sammenhæng efterspørger Familieudvalget endvidere, hvornår der vil foreligge en revideret vejledning.

10. Samlet overvejelse

Det må anses som meget problematisk, at forhandlingerne med KANUKOKA om økonomisk kompensation for overtagelse af handicapområdet ikke kan påregnes færdige forinden forordningens vedtagelse. Hvis ikke der opnås enighed mellem parterne vil Selvstyret risikere at stå i en situation, hvor kompetencen på området formelt er overgået til kommunerne, uden at disse har fået overført midler til området. En vedtagelse af forordningen til ikrafttrædelse allerede 1. juli 2010 kan i dette lys set som stærkt ufordelagtigt for kommunernes forhandlingsposition. Der er således risiko for, at kommunerne af hensyn til tidsfristen vil kunne føle sig presset til at indgå en aftale, der efterfølgende kan vise sig ugunstig, hvilket atter vil kunne medføre, at kommunerne vil kunne føle sig tvunget til at søge at neddrole hjælpen til de handicappede af økonomiske årsager.[1]

Samlet taler det ovenfor anførte for, at Naalakkersuisut grundigt bør overveje, om forordningen først bør træde i kraft på et senere tidspunkt, såsom f.eks. den 1. januar 2011, hvor forhandlingerne mellem KANUKOKA og Naalakkersuisut må formodes at være tilendebragt. Det må i denne overvejelse indgå, om det er realistisk, at færdiggøre en forhandling og indgå en aftale med KANUKOKA *i så god tid*, at såvel Naalakkersuisut som Finansudvalget (f.s.v. angår bevillingsdelen) kan nå at godkende aftalen inden den 1. juli 2010, og således at de kommunale administrationer kan nå at være klar til at overtage den udlagte kompetence pr samme dato. Det skal her understreges, at kommunerne skal være 100 procent klar til overtagelsen af ansvaret på området, idet det ellers vil kunne medføre negative konsekvenser for de handicappede.

Familieudvalget skal på denne baggrund anmode Naalakkersuisut om at fremsætte et ændringsforslag til forordningsforslagets 3. behandling, hvorefter bestemmelsen i forordningsforslagets § 2 ændres, således at forslagets ikrafttræden i en bekendtgørelse fastsættes af Naalakkersuisut på et nærmere fastlagt tidspunkt, hvor der er opnået enighed mellem KANUKOKA og Naalakkersuisut om forslagets økonomiske konsekvenser.

Derfor ønsker Familieudvalget udtrykkeligt, at overdragelsen til kommunerne først sker efter at man har fået fastlagt en økonomisk aftale med KANUKOKA.

Det skal afsluttende bemærkes, at der ved den kommende forhandling imellem kommunerne og Naalakkersuisut muligvis vil skulle forhandles en ændring af den eksisterende nøgle for fordeling af udgifter til handicapforsorg imellem kommunerne. Denne fordelingsnøgle bør dog alene afklares imellem parterne, og anses ikke af betydning i forhold til behandlingen i Inatsisartut af nærværende forordningsforslag.

11. Indstilling

Med denne forståelse af forslaget, herunder opfordringer om at Naalakkersuisut fremlægger ændringsforslag til 2. eller 3. behandlingen som anført, indstiller et enigt Familieudvalg, at forslaget fremmes til vedtagelse.

Med disse bemærkninger overgiver Familieudvalget forslaget til 2. behandling.

Debora Kleist
Formand

Jane Petersen

Andreas Uldum

Ruth Heilmann

Knud Kristiansen

[1] At det offentlige ud fra almindelige juridiske og forvaltningsmæssige principper ikke ud fra økonomiske hensyn kan begrænse borgernes adgang til en ydelse, som borgerne har krav på at modtage, er i denne sammenhæng af mindre betydning.